

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

захвата. Таким образом, сначала бедность, а затем уже потенциальность захвата судов, ввиду расположения страны, являются предпосылками для зарождения пиратства. И существующая аксиома о том, что нужно бороться не с последствиями, а причинами верна, и главной и приоритетной целью сделать осуществление гуманитарной помощи «пиратским» государствам.

В действительности, на сегодняшний день предпринимаются огромные попытки решения данной проблемы: консолидация, кооперация и сотрудничество государств - все они имеют положительный характер воздействия на решение данной проблемы. Но существуют факторы, которые будут толкать людей на совершение девиантных поступков вновь и вновь. Конечно, сомалийский синдром является неким своеобразным камнем преткновения в деле борьбы с пиратством, с которым можно и нужно бороться. И только когда международное сообщество будет действовать сообща в решении крайне важных и экстренных ситуаций, без лоббирования своих интересов, которые будут идти вразрез с интересами мира, только тогда решится этот вопрос в мирную и положительную сторону.

Список использованных источников:

1. Конвенция ООН по морскому праву 1982 г.
2. http://assol.org.ua/index/piratstvo_21_veka_ugroza_morskoj_mezhdunarodnoj_bezopasnosti/0-623.
3. <http://gisap.eu/ru/node/1128>
4. http://morvesti.ru/analytics/index.php?ELEMENT_ID=19274
5. Конвенция ООН об открытом море 1958 г.
6. <http://lenta.ru/news/2009/05/29/tribunal/>
7. <http://www.vesti.ru/doc.html?id=411433&cid=9>
8. http://ru.wikipedia.org/wiki/Государственные_образования_на_территории_Сомали

УДК 342.4(574)

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ: ҚАЛЫПТАСУ ПРОБЛЕМАЛАРЫ ЖӘНЕ БОЛАШАҒЫ

Жумабекова Г. С.

goha_300794@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы Евразия ұлттық университетінің студенті,

Астана, Республика Казахстан

Ғылыми жетекші- Ибрагимов.Ж.И.

Қазақстан Еуразия кеңістігіндегі экономикалық интеграцияның бастамасы болып табылады. Осы басталған жылы еліміздің аталған бастамасына 20 жыл толғалы отыр. Барлық осы жылдар бедерінде Қазақстан еуразиялық интеграция бастамасын дәйектілікпен ілгерілетіп келеді. Оның дәлелі ретінде 2014 жылы Кеден одағы мен Бірыңғай экономикалық кеңістіктің құқықтық базасын кодификациялау негізінде қалыптастыратын Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты қабылдау жоспарлануда. Бұл біздің еліміз үшін өте маңызды құжат, себебі ол алдағы көптеген жылдарға мемлекетіміздің сыртқы экономикалық саясатының негіздерін анықтайды.

Қазақстан Республикасының Перзиденті Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан-2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты қазақ халқына жолдауында атап көрсеткен болатын: «Біз Кеден одағын және Біртұтас экономикалық кеңістікті нығайтатын боламыз. Біздің таяудағы мақсатымыз – Еуразиялық эконмикалық одақ құру. Соған орай біз мәселелердің консенсус арқылы шешілетінін нақты мәлімдейміз. Саяси егемендікке қысым көрсетілмейді» [1,

3 б.].

Елбасымыздың жоғарыда аталған жолдауынан мемлекетіміздің бүгінгі таңдағы даму жолында Еуразиялық экономикалық одақтың қажеттілігі айқын көрінеді. Қазіргі күндегі жаһандану үрдістері ауқымында экономикалық дағдарыстарға қарсы тұру, экономикалық әлеуеттерді шоғырландыру бағытында осындай мемлекетаралық бірлестіктерді қалыптастыру, оларды жетілдіру мәселелері өзекті болып отыр.

Сонау 1991 жылдары Кеңес Одағы ыдырау кезіндегі ел жағдайы әлі күнге дейін естен кетпестей жадымызда қалды. Сол бір тарихи күндермен қабаттасқан проблемалар мен қарама-қайшылықтардың ауырлығынан уақыттың өзі де бүгіле түскендей болды. Бұрын болған біртұтас шаруашылық механизмі көз алдында күйреп жатты. Жекелеген кәсіпорындар ғана емес, бүгіндей салалар бір жамбастай құлады. Көптеген адамдар жұмыссыз және күнкөріске қажетті қаржысыз қалды. Осындай кезеңде Елбасымыз ТМД құру туралы, артынан Еуразиялық Одақ құру туралы, әсіресе экономикалық интеграция мәселесінде көп үміт күткендердің қатарында болды.

Н.Ә. Назарбаев өзінің «Еуразиялық одақ: идеядан болашақтың тарихына» атты мақаласында: «Бүгінде КСРО ыдырағаннан кейін құрылған мемлекеттердің жақындасу үдерісін еуразиялық интеграция деп атау дағдыға енді. Бұл ұғымды талдамашылар мен сарапшылар кеңінен пайдаланады және ең маңыздысы, ол таяу және алыс шетелдердегі саяси элитаның табиғи сөз саптауына айналды. Бүгінде Еуразиялық Одақ құру идеясы кері итеру сезімін туғызбайды және ешкімді де таңдандырмайды. Мұның сыртында ол туралы ең жоғары деңгейде таяудағы мақсаттар және нақты интеграциялық жоба ретінде айтылады» [2, 4 б.] – деп атап көрсетті.

Өйткені, елдің тәуелсіздігін нығайтудағы, дағдарысты еңсерудегі, экономиканы көтерудегі, адамдардың тұрмыс деңгейін арттырудағы өңірлік интеграцияның шынайы мүмкіндіктерін жақсы түсіндік. Осы сол кезде көтерілген бұл мәселе өз алдына қойған мақсаттарына жетіп келеді және де біз қарастырып отырған жұмысымыздың негізгі тақырыбы, яғни Еуразиялық экономикалық одақтың 2015 жылы 1 қаңтарында қабылдануының өзі Президентіміздің ойының жүзеге асып келе жатқанының көрінісі.

Еуразиялық одақ қалыптастыру идеясын Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті 1994 жылы Мәскеудің М. Ломоносов атындағы университетінің дәрісінде баяндады. Бұл идеяны елбасымыз Ресейдің ең ежелгі университетіндегі ғылыми элитаның аудиториясында кездейсоқ жариялаған жоқ. ТМД құрылғаннан кейін екі жылдан соң-ақ пайда болған көп қырлы интеграциялық үдерісті тығырықтан шығару жөніндегі берік шешіммен бүкіл Достастықтың интеллектуалдық элитасына тікелей ұсыныс жасады. Сол бойда-ақ бір топ ғалымдар бұл ұсынысты қызу қолдады. Бұл идеяны бұқаралық ақпарат құралдарында кеңінен талқылауға да ғалымдар қатысты [3, 97 б.].

Осы Мәскеу университетінде Елбасы ТМД-ның уақыттың объективті талаптарына жауап бермейтінін және мүше мемлекеттердің біздің халықтарымыз аса мұқтаж болып отырған интеграциясын қамтамасыз ете алмайтынын ашық айтты. Сондықтан неғұрлым нақты принциптерде іс-қимылдар жасайтын жаңа мемлекетаралық бірлестік құру қажеттігі пісіп-жетілді. Сол кезде «Мемлекеттердің Еуразия Одағын қалыптастыру туралы» жобасы үстінде қызу жұмыстар жүрді және ол 1994 жылдың маусым айында жарияланды. Бұл жоба 1994 жылы ТМД елдерінің баспасөзінде ең көп назар аударылған бастама болды. Шолушылардың көбі оны «ең тосын», «ең күшті әсер туғызған» жоба деп бағалады [4, 218 б.].

Ал бүгінгі таңда елімізде қызу талқылатып жатқан мәселе үш ел арасындағы Еуразиялық экономикалық одақ құру жоспары. Астанада өткен былтырғы мамыр кездесуінің қорытындысы бойынша Қазақстан, Ресей және Беларусь 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап Еуразиялық экономикалық одағы өз жұмысын бастайды деген келісімге келіп отыр. Сонымен қатар, үш

елдің мемлекет басшылары тарапынан «Интеграциялық үдерістерді одан әрі дамытудың бағыттары туралы» шешім алынып, үш ел үкіметі мен Еуразиялық экономикалық комиссияға Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты дайындай жөніндегі тапсырма берілген. Алайда, баспасөз беттерінде бұл шартқа қарсылық білдіріп, мынадай түйіндер жариялауда: «Біз бұған дейін де бірнеше мәрте қазақ мемлекетінің тәуелсіздігіне қатер төндіретін интеграциялық процестерге өз қарсылығымызды білдірдік. Еуразиялық экономикалық одақ құру дегеніміз – Ресейдің империялық амбициясынан, бұрынғы Кеңес одағын жаңғырту идеясынан туындаған Кремльдің экспансиялық бастамасы» [5, 2 б.].

Еуразиялық экономикалық одақ құру КСРО-ны қайта жаңғыртуға ұмтылыс болып табылмайды. Саяси егемендік ешқашан мызғымақ емес. Бұл – барлық қатысушы мемлекеттер – Қазақстанның, Ресей мен Беларусьтің біржақты ұстанымы. Экономикалық интеграция ұлттық мемлекеттілікті нығайтып, оны экономика арқылы барынша орнықты ете тусу үшін дамытады. Оны осы Еуразиялық экономикалық одақтың негізгі бес қағидаларынан аңғарамыз: экономикалық прагматизм, егемендікті құрметтеу, интеграцияға қатысуға еріктілік, шешімдерді қабылдаудағы тең құқықтылық, дамудың эволюциялығы мен еуразиялық кеңістіктің ашықтығы [6, 3 б.].

Қазақстан, Ресей мен Беларусь Еуразиялық экономикалық одақты стратегиялық әріптестік пен достық рухында құру бойынша жұмыс жасап жатыр. Себебі, экономикалық интеграция әр мемлекеттің мүмкіндігін айтарлықтай күшейтеді. Экономикалық одақ әлемдік қоғамдастықпен барыншы табысты ынтымақтасу үшін құрылатынын да айта кеткен жөн.

Бүгін де бүкіл әлемде интеграциялық трендтер үстемдікке ие болып отыр. Жаһандану мен аймақтану – ХХІ ғасырдың мейнстримі. Дүниежүзінде қазірің өзінде Еуроодақ, НАФТА, МЕРСОКУР, Африка одағы, АСЕАН, АТЭС сияқты және басқа да бірлестіктер құрылған.

Экономикалық интеграция жаһандық тәжірибеде бүгін де мынаны көрсетіп отыр: күш-жігерді біріктіру ұзақмерзімді экономиклық дивидендтер әкеледі, халықтың әл-ауқатын арттырады. Бұның дәлелі ретінде осы үш мемлекетаралық Кеден одағы жетістері мысал бола алады. Бұл туралы бүгін экономика және бюджеттік жоспарлау вице-министрі Тимур Жақсылықов мәлім етті: «Бұл Қазақстан үшін өте маңызды құжат, себебі ол алдағы көптеген жылдарға мемлекетіміздің сыртқы экономикалық саясатының негіздерін анықтайды. Қазақстанның өңдеу өнеркәсібіне тікелей шетелдік инвестициялар көлімінің өсуі осының көрсеткіші болып табылады. Мәселен, Кеден одағы құрылған сәттен бастап Қазақстанның өңдеуші өнеркәсібіне тартылған тікелей шетелдік инвестиция көлемі 88 пайызға - 2009 жылғы 1,8 млрд. АҚШ долларынан 2012 жылы 3,4 млрд. АҚШ долл. ұлғайды» [7, 16.]

Бұл ретте, тікелей инвестицияның жалпы көлемі жоғарыда аталған кезеңде 34% пайызға - 21,4 млрд. АҚШ доллардан 28,3 млрд. АҚШ долларына дейін өсті.

Еуразиялық экономикалық одақтың құрылу негізі Ресей, Белоруссия және Қазақстан Еуразия кеңістігіндегі өзара ықпалдастықты нығайтуды көздейтінін үш мемлекет басшылары өз сөздерінде атап көрсетіп отыр.

Бүгінгі күндегі Еуразиялық экономикалық одақтың мәселесіне қатысты сарапшылардың айтқан баяндамаларына Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев: «Еуразиялық экономикалық одақ – Кеңес Одағын қайта қалпына келтіру емес. Қалайша КСРО-ны қайта түлейді деп айтуға болады? Кеңес Одағы өндірістің бәрі мемлекеттік меншікте болған қатаң әкімшілік жүйеде коммунистік идеямен өмір сүрді. Бұл біздің оппозиционерлеріміздің немесе біздің елдер аумағында мұндай ықпалдастық болғанын қаламайтын дұшпандарымыздың бойындағы үрей ғана», – деді.

Ал, Дмитрий Медведев Ресей, Беларусь және Қазақстан құрып отырған жаңа экономикалық құрылымға ТМД-ның өзге мемлекеттері де мүше бола алатындығын жария етті. «Біз, әрине, біріккендегі әлеуетіміздің басым екенін түсінетіндердің барлығына да ашықпыз. Біз өзара келісе аламыз. Біз бір-бірімізді тыңдап, келісімдерге қол жеткізе аламыз. Осы өзара түсіністік

үш ел халқының мүддесі үшін жұмыс істеудің кілті бола алады», – деп атап өтті.

Өз кезегінде Беларусь басшысы Александр Лукашенко: «Ресейде, Қазақстанда, біздің елімізде де осы процеске қарсы адамдар бар. Олардың артында кім тұрғаны түсінікті. Алайда біз бәрін аттап өттік», – деді [8, 3 б.].

Елбасымыз өзінің еуразиялық интеграция идеясын XX ғасырдың бірінші жартысында орыс эмигранттары арасында пайда болған «еуразияшылық мектебі» жолын ұстанушылардың бәрінен де озық кеткен даңқты ресейлік ойшыл Лев Гумилевтің көзқарастарына сүйеніп алға тартқан болатын. 1994 жылы Мәскеу университетінде мәлімдеген Еуразиялық одақ идеясының негізгі принциптері 2015 жылы 1 қаңтарында қабылданатын Еуразиялық экономикалық одақ құрудағы идеясының түп тамыры. Олай боса, елбасының Еуразиялық одақ құрудағы принциптеріне тоқталып өтсек және де сарапшылардың жоғарыда атап кеткен пікірлеріне қарсы дәлелдер келтірсек.

XX және XXI ғасырлар шегіндегі нақты тарихи жағдайларға икемдендірілген еуразияшылдыққа деген Президентіміздің көзқарасы төмендегі принциптерге негізделді: «Біріншіден, мәдени және өркениеттілік факторлардың маңызын теріске шығармай-ақ, мен ең алдымен, экономикалық прагматизм негізіндегі интеграцияны құруды ұсындым. Еуразиялық Одақтың бастапқы негізі – Біртұтас экономикалық кеңістік біздің халықтарымыздың бірлесе табысты дамуының ауқымды ареалы ретінде болмақ. Екіншіден, мен әрқашанда ерікті интеграцияны жақтаушы болып келдім және болып қала беремін. Әрбір мемлекет пен қоғам жаһанданушы әлемде өзіндік болмысқа шексіз бас ұра берушіліктің және өз шекараларында тұйықталып қалудың мағынасы жоқ екендігін түсінуге дербес келуі тиіс. Үшіншіден, Еуразиялық Одақты мен әу бастан-ақ мемлекеттердің теңдік, бір-бірінің ішкі ісіне араласпаушылық, егемендік пен мемлекеттік шекаралардың қол сұғылмастығын құрметтеу қағидаттары негізіндегі бірлестік ретінде көрдім. Төртіншіден, мен Еуразиялық Одақтың әрбір мүше елдің мүдделерін ескеретін, нақты да шынайы өкілеттіктерге ие, консенсус негізінде іс-қимылдар жасайтын ұлтүстілік органын құруды ұсындым» [9, 6 б.] – деп көрсетті.

Бұл принциптерден көріп отырғанымыздай Еуразиялық экономикалық одақ – Кеңес Одағын қайта қалпына келтіру емес. Тек бүгінгі жаһандану кезеңінде ел күш-жігерін арттыру, достық қарым-қатынасты ұлғайту, әлем дағдарысына қарсы тұру, ел экономикасын дамыту екенін аңғартады.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың «Қазақстан-2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына жолдауы // Егемен Қазақстан. – 2012. – 15 желтоқсан.
2. Назарбаев Н. «Еуразиялық одақ: идеядан – болашақтың тарихына» // Алаш айнасы. – №191. – 2011
3. Назарбаев Н.Ә. Ғасырлар тоғысында. «Еуразия ықпалдастық пен ыдыраушылық». – Алматы Өнер, 1996. – 272 бет.
4. Доклад Президента РК Н.А. Назарбаев на сессии Академии социальных наук РФ на тему «Евразийский союз: новые рубежи, проблемы, перспективы» // Том III. Н.А. Назарбаев и внешняя политики Казахстана: сборник документов и материалов в трех томах / Отв. ред. Б.К. Султанов. – Алматы: КИСИ при Президенте РК, 2010.- 340 с.
5. «Еуразиялық экономикалық одақ – Тәуелсіздікке төнген қатер!» // «Жас Алаш» газеті – №20.- 2013ж.
6. С. Мұса «Елбасы идеясының ертеңі еңселі» // Егемен Қазақстан, – 2014ж 1 қаңтар - №1 (28225).
7. Т. Жаксылықов «2014ж. Еуразиялық экономикалық одақ туралы шартты қабылдау

жоспарлануда» // Ұлт.kz. – 13 қаңтар 2014ж

8. Ж. Түсіпбекұлы «Еуразиялық экономикалық одақ құруға қадам бастық» // Алаш айнасы – 19 қараша 2011 жыл.

9. Назарбаев Н.Ә. «Еуразиялық одақ – идеядан болашақтың тарихына» // Алаш айнасы. – №10 (643). – 2011жыл 27 қазан.

УДК 341.229

ПРАВОВОЙ РЕЖИМ КОСМИЧЕСКИХ ОБЪЕКТОВ: ПРАКТИКА МЕЖДУНАРОДНОЙ РЕГИСТРАЦИИ

Куликпаева М. Ж.

mira16_astana@mail.ru

Докторант PhD, старший преподаватель кафедры международного права
юридического факультета ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

Научный руководитель – д.ю.н., проф. Абайдельдинов Е.М.

Правовой режим космических объектов напрямую связан с порядком осуществления регистрации таких объектов в соответствии с нормами международного космического права. Признавая будущее за научно-техническим прогрессом, многие государства мира уже сегодня стремятся переориентировать свои экономики от сырьевых направлений к индустриально-инновационным. Важное место в этом ключе занимает космическая деятельность. Не исключено, что одним из приоритетных показателей развития государств в скором времени станет степень развития национальных космических отраслей и количество запущенных в космическое пространство космических объектов (спутников). И в этой связи наиболее актуален вопрос проведения международной и национальной регистрации космических объектов.

В 1961 г. Генеральная Ассамблея в своей резолюции 1721 В (XVI) от 20 декабря 1961 г. обратилась к государствам с просьбой представлять Комитету по использованию космического пространства в мирных целях информацию через Генерального секретаря ООН для регистрации запусков объектов в космос.[1, 57].

В 1963 г. Генеральная Ассамблея ООН приняла резолюцию 1962, которая, в основном, включала все важнейшие особенности международного космического права. Она явилась отправной точкой для последующей разработки «Великой хартии» космического пространства, Договора о принципах деятельности государств по исследованию и использованию космического пространства, включая Луну и другие небесные тела, далее Договор по космосу 1967 г. Этот Договор включает принцип неприсвоения космического пространства (ст. II), принцип демилитаризации (ст. IV), принцип регистрации (ст. VIII), принцип сохранения и контроля юрисдикции (ст. VIII), общую возможность осуществления космической деятельности неправительственными юридическими лицами (ст. VI) и принцип имущественной ответственности (ст. VII), а также принцип незагрязнения (ст. IX).

Как уже отмечалось, принцип регистрации согласно ст. VIII Договора по космосу, который дополнительно уточнен в Конвенции о регистрации 1975 г., содержит ряд различных и интересных понятий. Двойное обязательство – вести национальный регистр и предоставлять информацию Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций, который также включает эту информацию в международный реестр, - является одним из ключевых международных обязательств по данной Конвенции. [2, 134-135].

Принятие универсального международного акта – Конвенции о регистрации объектов,